

Szerkesztői iroda:

Kossuth Lajos-utca (Máriaffy-ház),
a hová a lap szellemi részét megillető közle-
mények intézendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre 32 korona.
Félévre 16 korona.
Negyedévre 8 korona.
Egy hónapra 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és
ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadóhivatal:

Kölozsvárt, Szentegyház-utca 22.

Egy négyzögméternyi tér hirdetési ára
8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok ár-
kedvezményben részesülnek.

Reklam sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 kor.

Nyilttéri cikkek garmond sora után
40 fillér fizelendő.

Ünnep után.

Kölozsvárt, okt. 13.

A nagy esemény tehát lefolyt.

Mátyás királynak, Kölozsvár város
dicső szülöttjének érzékelése immár ott áll
Kölozsvár legszebb terén és szent
áhitattal, mely hódolattal közele-
dik feléje mindenki és csodálattal el-
telve szemléli a mester gyönyörű al-
kotását.

Arról a magas városmról úgy néz
le a megdicsőült fejedelem, minden idők
történelmének egyik legnagyobb alakja,
mint ha csak elhagyta volna négyszá-
zados sirlakát és mint elevenre vált
történelmi nagyság ismét megindulna
a maga hódító útjára.

A szobor leleplezése mindenkben
a dicsőült királyhoz méltó ünnepélyes-
ségek között történt.

Az ünnepélynek országos és egye-
temes jellegét adott a király képviselő-
jünk és a nemzetnek megjelenése és
hódolata a nagy király emléke előtt.

A leleplezésnél elhangzott beszé-
dek, a király képviselőjének Mátyás
nagyságát magasztaló és emléket di-
csőítő szavai mélyen bevésődnek a nem-
zet fiainak szíveibe és nekünk legalább
úgy tetszik, ezen a fényes ünnepen a ma-
gyar nemzet egy dicsőlapot írt hazánk
történetkönyvébe.

Mátyás király emléke előtt hódol-
lattal hajolt meg a király, a legelső
magyar ember és az egész nemzet, a
maga összes rétegeiben és a nemzetet
alkotó tényezők egyesülésében.

Történelmünk, a tegnapi napon tör-
ténekkkel egy újabb fejezettel gazda-
godott.

Megelevenült ezen a napon a régi
magyar dicsőség; a hatalmas, a nagy,
a büszke Magyarország lépett ismét elő,
azzal a büszke nemzeti öntudattal, a
melyet világverő Mátyás király fejlesz-
tett ki a szívekből.

Az ő mesteri szobra egy darab
eleven történelem, még pedig a nemzet
legdicsőségesebb korszakából való.

Ez a szobor nem is műalkotás; ez
egy darab dicsőséges történet kifor-
málva érzeben és megihletve egy tü-
neményes művész lelke által.

Ez a darab megelevenült történet
tanítani és nevelni fogja majd az ifu-
ságot. Hiszünk és reméljük, hogy idők
során seregestől keresi fel majd ezt a
szobrot a nemzet ifjúsága, hogy először
meghódoljon egyik legnagyobb magyar
királyunk emlékének és megtanulja azt a
nagy leckét, miképpen kell a Haza
nagyságának megteremtésén munkálni
és miképpen kell megmívelni a magyar
nemzeti dicsőséget úgy a hogy azt
Mátyás király megtervelte.

Ez az élő történelem legyen újabb
záloga a magyar nemzeti állam kipi-
tészének és legyen megtermékenyítője a
lelkeknek abban való munkájukban,
hogy Mátyás királyunk tervét segítsék
ismét megvalósulásra.

Járjuk el ehhez a remek szobor-
hoz mindennap akárcsak a templomok
oltárai elé és imádkozunk a magyarok
Istenéhez arra kérve őt, hogy Mátyás
király nemzetét tegye még egyszer
olyan agygyá és hatalmassá, mint a
milyen azt ő maga alkotta.

Hadd váljék még egyszer élővaló-
sággá dicsőséges Mátyás királyunk ál-
modása.

Ugy legyen!

LEVELEK.

Egyházi estély Segesváron.

Segesvár, okt. 12.

Október 4-én tartott meg a seges-
vári ev. ref. egyházközösségnek ez idénben
első estélye szép és előkelő közösségi jelen-
létben, jelentékeny anyagi és erkölcsi si-
kerrel. Az estély műsorának minden száma
magas színvonalon állott s a közösség ér-
deklődését állandóan ébren tartotta. K. Pas-
tior Berta zongorajátéka, Sebesi Aranka k. a.
éneke, Szakács Teréz k. a. és Mihály Ber-
talan előadó művészet, igazi műveltséget
nyújtottak. Mindazonáltal az estély főérde-
kessége az a szabadelőadás volt, melyet
Nagy Károly kölozsvári theol. tanár ur a

„XX-ik század reggelén” czímmel tartani
szíves volt. A mű megfigyelésről és sok
tudásról tanuskodó előadás egy jó félórán
át kötötte le a figyelmet s ragadta magá-
val a lelkeket. Nem merek arra vállalkozni,
hogy az előadás eszmemenetét, habár csak
nagyjában is közöljem, mert azt híven vissza-
adni úgy sem tudnám, csak épen annyit
említek meg, hogy a letűnt két század uralko-
dó eszméiről, ennek előrelátható harczi-
ról beszélt vonzón, érdekesen, az igaz-
ság erejével. A mikor a munka tiszt-
tességet nyújtó voltáról és igazi, a benső
vallásosság lényegéről, a valódi Isten és
embszeretetről emlékezett meg, azzal a
meleg közvetlenséggel, a melyből kéri-
zik a meggyőződés erős és igaz volta, a ha-
tás kitörő tapsokban és lelkes éjlenekben
nyilvánult. Pedig a hallgatóság soraiban
más felekezetűek is szép számmal voltak
jelen, nevezetesen Hollak Arthur udvar-
helymegyei főispán és neje, dr. Bély László
n.-külföldi-megyei főispán, Walbum Frigyes
polgármester stb. De a kiknek felekezeti
érzékenysége egy pillanatra sem volt pro-
bára téve.

Vasárnap — október 5-én — a hely-
beli reformátusok templomában tartott Nagy
Károly egyházi beszédet, melyben az októ-
ber 6-iki vértanúkról is megemlékezett.
A hazafias és mélyen járó vallásos beszéd,
megfelelő szonokli erővel elmondva, erős
nyomokat hagyott a szívekben. Az a válo-
gatott és előkelő közönség, mely Nagy Ká-
rolyt hallgatta, nem fogja őt s e napot el-
feledni soha.

Legyen a tanárurnak a nem közönsé-
ges munkájáért s fáradságáért e helyen
köszönet mondva, de találja meg a legna-
gyobb köszönetet abban a tudatban, hogy
itt Segesváron jó és szükséges munkát vég-
zett egy felekezete, mint az általános mű-
veltség és hazafiaság érdekében.

Végül legyen szabad az estély jöve-
delméről számot adnom. Egy kor. 20 fillér-
es belépő jegyek mellett az összes bevé-
tel volt 220 K. 20 fillér, kiadás 100 K. 38
fillér s így tiszta jövedelem 119 K. 82 f.

Árvízkarosultak segélyezése.

Décs, okt. 13.

A Szolnok-Doboka megyei árvízkarosul-
takat segélyező bizottság október 10-én dé-
lután 4 órakor a főispán elnöklése alatt ülést
tartott. Előnk az ülést megnyitván, néhány
segély iránti kérvény tárgyalását tűzi nap-
rendre s egyuttal jelzi, hogy az ősz me-
ghozta azt az időszakot, midőn az árvíz által
sújtott lakosság közt a nyomor napról-napra
nö. A fagy épen akkor állott be, midőn a
málétermés érésre hajlott s így a megmaradt
s egyetlen táplálékát a népek is majdnem
tökre tette. Elérkezettnek látja tehát az
időt, hogy a bizottság az inség-adományok
gyűjtése tárgyában nagyobb akciózt indítson
meg. A segélyezésekre nézve Voith G. kir. ta-
nácsos megjegyzi, hogy jó volna azokat ké-
sőbb tárgyalni, mikor talán nagyobb összeg
áll rendelkezésére. Hasonló értelemben nyil-
latkozik elnököl főispán is, ki előzőleg már
szintén arra gondolt, hogy a készletből csak
a momentán segélyre szorultak gyámoltatás-
sának. Az a bizottság el is határozta. A be-
adott kérvények tárgyalatván, Szilágyi A.
polgármester információja s többek hozzá-
járása után Binerth Károlynak, kinek minde-
nét elvitte az ár s kilencz gyermeknek atyja,
50 kor., Sárosi Vilmosnak 30 kor., Zacha-
rovitsnének 20 kor. és Gáspár Simon elag-
gott munkaképtelen egyéneknek, kit az árvíz
szintén erősen sújtott, 30 korona segélyt sa-
vazott meg. A többi kérvényt egyelőre fűg-
gőbe tartotta, egyet elutasított.

Elnököl főispán javaslatára elhatározta
a bizottság, hogy a fővárosi két hírlapírói
egyesületét, nemkülönben a Szegeden szé-
kelő vidéki hírlapírók országos szövetségét
egy nagyobb mérvű mozgalom megindítására
felkéri, abba bele vonja, annál is inkább, mert
e tárgyban a vezető egyének ígérését bírja.
Ugyancsak elnököl főispán javaslatára
elhatározta, hogy azon törvényhatóságokban
melyekben a termés jól állt ki s barátságos
jóindulattal viseltetnek, gabona-gyűjtést in-
dított és majd ha a gabonáruk megszárul-
dunk, olcsó forrásból nagyobb mennyiségű
gabonát vásárol és pénzt, hanem gabonát
osztat ki. Magáéva tette továbbá a bizottság
V. Nagy lál pénzügyigazgató azon indítvá-
nyát is, hogy a vasutakhoz ingyenes, eset-
leg mérsékelt szállítás engedélyezésért, a
magyarországi malmokhoz pedig természet-
ben kiszolgáltatandó adományokért folya-
modik.

Uj takarékpénztár.

Somkerék, okt. 13.

Somkerék községben egy takarékpénz-
tár részvénytársaság alapítása tervezetett
„Somkeréki Takarékpénztár Részvénytársasá-
g” czímen. A társaság alakul 60,000 ko-
rona névértékű alapítókével felosztva 600
drb 100 koronás részvényre, melyekből a
társaság alapító 125 drböt jegyeztek. A tá-
rsaság célja betétek elfogadása és betétek
gyümölcsöző kezelésével a takarékszágnak
a föld művelés, ipar és kereskedelem érde-
keinek hasznos előmozdítása, valamint köl-
csön-adása által egyesek felségelyezése. A
részvények aláírására záros határidőül folyó
évi december 31-ik napja van kitűzve.

A már kibocsátott aláírási felhívás sze-
rint a társaság alapszabályainak tervezete
a somkeréki közigazgatási iródban megtekin-
tető. Aláírási felhívás kívánatra megkü-
l-detik.

Farkas Ferencz,
közbírtokos, alapító.

Megpofozott oláh pópa.

A ki a vértanukat gyalázza.

Az Arad és Vidéke írja: Vérlázító eset-
ről kaptunk hírt Szemláról. Arcunkba szö-
kik a vér a szégyenletes és gyalázatos dol-
gok hallatára. Csodálatos az a vakmerőség,
a melylyel egyes fanatikus, vagy fanatizált
dákó-oláh pópák merészkednek a magyar
haza legnemesebb, legnagyobb hőseiről szö-
lani még mindig. Mi magunk nem akarunk
foglalkozni e piszkossággal, csupán közread-
juk a megtörtént, istenkáromlásnak neve-
zhető faktumot, ahogy azt egy fül- és szem-
tanu: ifj. Gróf Antal gátbiztos hozzánk be-
küldött levelében leírja.

Ime a levél:

E hó 1-én este átmentem — írja ifj.
Gróf Antal — Szemlakra hogy ott Bleszák
Mátyás vendéglőjében megvacsorázzam. Ké-
sőbb társaság telepedett asztalomhoz, névsze-
rint: Bleszák Mátyás vendéglős, Brád Demeter
szemlakeri görög katolikus és Gánya Demeter
görög keleti lelkész, továbbá Wagner Már-
ton, Kaizer N. tanítók, Schaffner György bu-
zakereskedő és még két ismerős. Beszélge-
tés közben Vagner Márton tanító szóba hozta
október 6-ikának megünneplését és megpön-
dítte az eszmét, hogy e napot megüljük.

Wagner Márton a jelenlévők általános
helyeslése között szólt a tervről, midőn Brád
Demeter gör. kat. lelkész közbevágott:

— Ünnepet rendezni azoknak a jött-
ment betyároknak, gazembereknek, bitan-
goknak!...

Eddig mondtak csak, mert az arra fel-
zúgó tiltakozás elfojtotta szavát, ő pedig nem
merte tovább folytatni, valószínűleg félvén a
következményektől, sejtve, hogy még tet-
legességre kerülhet a dolog és emberére ta-
lál, mint ahogy talált is.

En (ifj. Gróf Antal) erre felszólítottam
Brád Demetert, hogy vonja vissza az előbb
mondott gyalázó szavakat és kérjen bocsá-
natot ezért a társaság előtt azonnal, mert én
leszek az első, ki felfofozom és kidobom.

Brád Demeter azután nehézkesen kelt
fel és kifélt indult, mintha nem is az elme-
nettel volna a célja, miközben eszavak han-
goztak feléje:

— Ki innen gázenber, bitang, szemét.
Ugy látszik, hogy ki mint él, úgy itél.

Erre én utánna mentem és künn az
utcán kélser egy pofon ütöttem, hogy
azonnal összeszett, mikor a harmadikakatam
neki adni, (mert elvem az hogy „három
a magyar”) már nem találtam el, mert a föld-
ön volt és így még egygyel adása vagyok.

Mivel ma már 7-ike is elmult s ő se
nem kért bocsánatot, se nem tett lépéseket,
hogy a kapott pofokért elégtételt szerezzen,
a nyilvánosság előtt kijelentem, hogy Brád
Demeter egy haszontalan, gyáva, semmire
való szemét és mindazokat az általam mondott
gyalázó szavakat vegye magára mondottoknak.

Egyuttal figyelmebe ajánlom feles-
tes hatóságának I Reméljük — az egész, mélyen
megbotránkozott társaság nevében írom ezt
— hogy nem sokáig gyalázza itt Szemlaken
a magyarokat és a mi halhatatlan szent
vértanúinkat, mert akkor következnek az igazi
lincselés, ez a mostani csak — próba volt.

Mátyás király ünnepek.

Törvényhozás a kir. hercegnél.

A magyar képviselő és főrendiház kül-
döttsége tegnap délbén tisztelgett József
Agost kir. herceg előtt. Kihöz gróf Apponyi
Albert a képviselőház elnöke a következő be-
szédet intézte:

„Fenséges Főherceg ur!

Fenségednek személye, a ki a halha-
talan József nádor unokája, a közszeret-
ben álló József főherceg fia s a ki e nagy
alakok nemzeti hagyományait szívvel-lelek-
kel folytatja, kedves e nemzet előtt.

Mi azonban mégis ma nem ezen minő-
ségében jöttünk üdvözölni Fenségedet, ha-
nem mint a magyar képviselőház küldött-
sége, urunk, királyunk képviselőjének mutat-
juk be hódolatteljes tiszteletünket.

A midőn a törvényhozás két tényezője
— az egyik a király képviselőjének szemé-
lyében, a másik az országgyűlés küldött-
ségének képeben — találkozik a korona és a
nemzet összhangját kifejezésre juttató ünne-
pélyen lehetetlen, hogy a hagyományos ma-
gyar királyi hátság egész lelkesedéssel meg ne
nyilvánuljon.

Eljöttünk tehát Fenségedhez, mint
urunk királyunk képviselőjéhez, eljöttünk
pártkülönbség nélkül, mert, ha vannak is
közünk különbségek a haza boldogítására
vezető utak kiszemelésében: nincsenek kü-
lönbségek a hazaszeretben; és ha vannak

is különbségek ő Felsége kormányai tevékeny-
ségének megítélésében: nincs különbség az
alkotmányos koronás király iránti hódolathoz
és hűségben.

Ezen érzelmeket tolmácsoljuk Fenséged
előtt. Kérjük Fenségedet, kegyeskedjék azo-
kat szívesen fogadni és azok kifejezését ő
császári és apostoli királyi Felsége elé jut-
tatni.”

Zajos éjlenzés követte gróf Apponyi
beszédét, melynek befejeztével a főherceg a
következőket mondta:

„A legnagyobb örömmel fogadom,
mint ő császári és apostoli királyi
Felségének képviselője, az országgyűlés
képviselőházának küldöttségét és öröml-
nem hallom ez ünnepély alkalmával, a
melyben király és nemzet érzelmei
összeforrtak, hagyományos hűségük
kifejezését. Fogadják legmelegebb kö-
szönetemet megjelenésükért. Felséges
uramnak elő fogom adni azon érzel-
meknek kifejezését, a melyekkel engem
megörvendeztetni szívesek voltak.”

A kir. herceget a jelen voltak me-
legen éjlenézték.

Ezután a főrendiház küldöttsége je-
lent meg báró Kemény Kálmán alelnök
vezetése alatt, a ki rövid beszéddel üd-
vözölte a király képviselőjét a ki néhány
meleg szóval felelt az üdvözlő beszédre.

Ezzel a tisztelegések véget értek.

Az E. K. E. ünnepe.

A kitűzött időnél jóval előbb előkelő
és díszes közönséggel telt meg a Mátyás
ház szűk udvara s annak baloldalán felállí-
tott tribün. A jobboldali sarokban a király
képviselőjének számára volt felállítva a sá-
tor, melynek baloldali részén a kormány, s
egyek küldöttségek számára fenntartott
helyek voltak. Már 11 óra tájban megtelt
az udvar ünnepi ruhákba, díszmagyarba
öltözött képviselőkkel, midőn a Mátyás-ut-
czában össztömbömrült nép harsogó éjlen
riadallal üdvözölte a király képviselőjét: Jó-
zsef Agostot, s Augusta főhercegeasszony
ő cs. és kir. fensége mint zászlóánya kép-
viselőtében özv. báró Wesselényi Istvánné,
szül. Rhédey grófnőt. Szünni nem akaró
éjlenzés fogadta a kormány egyes kép-
viselőit, kiknek bevonulása után az ünnepély
kezdődött vette.

József Agost főherceget a bejáratnál
Feilitzsch Arthur báró, az E. K. E. elnöke fo-
gadta, s vezette fel a sátorba, hol jobbján
Augusta főhercegeasszony képviseletében
özevgy báró Wesselényi Istvánné foglalt
helyet.

A Mátyásház első, bevezető folyosóján
székely-torockói és szentlászlói népvise-
letben legények és leányok álltak sorfalat.
Míg a nyitott emeleti előcsarnokban festői
kalotaszegi öltözetben a torda szentlászlói
népdalok kör foglalt helyet, mely a Szózat
elénekésével nyitotta meg az ünnepet.

Ezután Feilitzsch Arthur báró, mint az
E. K. E. elnöke, meleg és hódolatteljes sa-
vakkal üdvözölte József Agost főherceget,
s egyzersmind az ország nagyjait, a kor-
mány férfiakat, képviselőket, kik jelenlétük
által az ünnep fényét és díszét emelték.
Szólt azután a nagy felavatandó Erzsébet
zászlóról, melynek jelvénye alatt indul a
szépen fejlődő intézet törekvéseinek, esz-
méinek, terveinek a megvalósítására. Majd
felkérte József Agost főherceget mint a király
képviselőjét, hogy a különböző egyházak
papjait szólítsa fel a zászló megáldására.

Mély csendben kezdődött rövid beszéd-
nek a felolvasásához, a főherceg, a mely-
nek elhangzás után rendben vonultak fel az
egyházak képviselői a zászlót megáldani
rövid beszéd kíséretében. Elsőnek Bartók
Lajos ev. ref. püspök szóltott Isten áldását
esdve a zászlóra. Majd utána Ferencz Jó-
zsef unitárius püspök, Rosescu Tullius gör.
kel. esp., Grätz Mór luth. lelkész és végül
Eisler Mátyás főrabbi áldották meg a zászlót.

Ezután következett a zászló szögek
beverése. Kovács Géza E. K. E. titkár és
zászló tartó a zászlót ő fensége elé vitte,
ki az első szöveget ő fensége Ferencz József
csász. és kir. nevében a zászlórudba verte.
Utána a zászlóanyahelyettes özv. br. Wes-
selényi Istvánné vert szöveget. Azután Száll
Kálmán, Csáky Albin, gr. Apponyi Albert,
Wallacis Gyula dr. br. Fehérváry Géza, Da-
rányi Ignác, Jókai Mór, Hegedűs Sándor
dr. Palkovics Sándor altábornagy, az egy-
házak képviselői, Szavacsa Géza, Márkus
József s végül Hajduvármegye, Pozsony és
Versecz városok képviselői, mint a muzeum-
nak alapító tagjai.

Ennek megtörténte után Feilitzsch Ar-
tur br. felkérte a főherceget az EKE néprajzi
muzeum felavatására előzőleg ismer-
tetvén annak történetét. A főherceg ünne-
pélyes szavakkal megnyitottának nyilvánítván
az intézetet, kifejezte, hogy az uralkodó
család kiváló gondoskodásnak és figyelmé-
nek tárgyát fogja képezni a kulturális inté-
zet, melynek fejlődést és előrehaladást ki-
ván. A főherceg szavai után Wallacis
Gyula kultuszminiszter meleghangon kö-
szöntet mondott ő fenségének a nyilatko-
zatát, s Isten áldását kérte a királyra
uralkodó házra, s annak tagjaira. József
Agost leszállva az emelvényről a nyitott

emeleti csarnokban felállított tordaszent-
lászlói népdalos kör éneklése mellett a néprajzi
gyűjtemény megtekintésére indult Feil-
itzsch Arthur kalauzálásával. Utánna
a kormány tagjai, a küldöttségek, s meghi-
vott vendégek és a nagyszámú és előkelő
hallgatóság vonult fel a terembe a gazdag
és értékes gyűjtemény megtekintésére. Az
ünnepélynek fél 1 órakor lön vége.

A szépművészeti társaság kiállítására.

Délután 3 órakor megéjlenkült a sa-
tár sárga levelekkel borított utjai. E
másuttan robogtak föl a korsolya pavilon
elé a fogatok a szépművészeti társaság ki-
állítására.

A társaság büszke lehet első tárlatára.
Valóságos művészeti esemény számba ment
volna Pesten is az a dús, gazdag, magas mű-
vészi színvonalon álló kiállítás, melyet teg-
nap óta a nagy közönségnek is alkalma van
meglátogatni.

Valamivel 3 óra előtt érkeztek meg a
kormány tagjai. Száll miniszterelnök, Was-
lics Gyula, Darányi Ignác, Láng Lajos
miniszterek, Lippich miniszteri tanácsos,
Szász Károly oszt. tanácsos. Ezenkívül a
Mátyás ünnepre meghívottak tömegesen je-
lentek meg a vernissageon. A megérkezés
után br. Feilitzsch Arthur képviselő, a tá-
rsaság alelnöke gyönyörű beszéddel üd-
vözölte Wallacis minisztert a társaság védnö-
két, aki kiváló figyelemmel és jóakarattal
karolta föl a társaság sorsát. Wallacis mi-
niszter talpraesett beszéddel köszöntö meg
az üdvözlést és a tárlatot megnyitottának je-
lentette ki. Ezután a fényes hölgyközönség
sora között végig nézték a kiállítást, báró
Feilitzsch és Pákey Lajos alelnökök, Peille
Róbert művész igazgató, Veress Zoltán Mar-
selek, Stein művészek kalauzálása mellett.

Késséssel azután megérkezett József Agost
kir. herceg is, akit Wallacis miniszter és
br. Feilitzsch fogadtak. A kir. herceg ap-
róra végig járta az egész kiállítást megé-
gedésének csengő magyar nyelven több íz-
ben adva kifejezést.

A képek előtt bemutatatták neki Biasini
Mariska művésznőt, Veress Zoltán, kiknek
képei közül néhányat különösen megdicső-
t a herceg. Bemutatattak továbbá Pákey La-
jos, Peille Róbert igazgatót, Széchy Ákóst,
Stein Jánost és Lázár Ernőt a társulat tagjai
közül.

A kir. herceget nagyon meglepte a
tárlat gazdsága, sőt néhány képet nyom-
meg is vásárolt.

Persze epizodokban sem volt hiány
A Veress Zoltán egyik képe előtt cso-
dálkozva állott meg József Agost királyi
herceg:

— Kitiűd! Kitiűd! — ismételte —
majd Feilitzsch báróhoz fordult:

— Ki festette ezt a képet?

— Veress Zoltán fenség!

— És nyomban hátra szóltott a kíséretéhez.

— Hol van Veres Zoltán?

— Egyszerre megnyüzsgött az ember

tömeg.

— Veress Zoltán! Veress Zoltán! Hol
van Veress Zoltán? A herceg látni akarja!
hangzott minden oldalról.

De hiába kutatták mindenfelé, ez a vi-
lág legszerényebb művésze nem volt talál-
ható sehol.

Végre nagynehezen előkerítették s be-
mutatták a hercegnek, a ki nagygyosan,
hatalmasan megrázza kezét.

— Nagyon meg vagyok elégedve, na-
gyon szép képet festett — mondta Ve-
ressnek.

Az pedig kedvesen mosolygott — de
egy szót sem

nét, dr. Török Imrénét, Mantbach Emmát, dr. Vámosy Zoltánét és számos helyi és idegen előkelőséget.

Néprajzi felvonulás.

Ez alatt a czim alatt tulajdonképen az ünnepélynek azt a látványossági részét kellene megírunk, a melyet az E. K. E. ígért, de a melyet nem váltott be. Azt, hogy nem történt semmiféle néprajzi felvonulás, még csak ki lehetne heverni, de az már nagy tapintatlanságra és nagy fejetlenségre vall, hogy az E. K. E. Azzal kereste meg az Udvarhelymegyei alispánt hogy neki az ünnepélyre személyes lakodalmat menetet rendezzen, s mikor készen volt minden, akkor a rendelőt visszaszívták.

Az alispán hazafias buzgalommal bízta meg az egyik székely szolgálatra lakodalmat előkészítésével s nemcsak a Udvarhelymegyei székelyei egyébről sem beszéltek mint arról a híres lakodalmi menetről a mit ő Kolozsvárt befognak mutatni a nagy ünnepélyen, a hol királyok, miniszterek szolgabírók és más nagy urak gyülekeznek össze.

A megbízott szolgabíró faluról falura járt. Kereste a szép leányokat, menyecskéket, legényeket. Szóval a színe-javát beszélt rá és nyerte meg arra, hogy Kolozsvárt, a hová ingyen viszik őket, lakodalmot csináljanak. Tetszett az atyafiaknak a dolog. Mondogatták a menyecskéket a szolgabírók urak:

— Oh lelköm tekintetős ur vigyón el ingöm is!

— El én Rébi, mondotta a szolgabíró, s listába írta a nevét, ha szép volt a fehér nép.

Volt aztán erre — a mint mondan szokták — kalaka. A székelyek készülték a lakodalmat. Fogyott az örménynek a pántlikája a kis ruhája, a csinált virágja, a bárszony szalagja. Legények leányok, menyecskéket, emberek vásárolták a szükséges holmit. Azután összegyűltek és nagy próbát csináltak akár valami színészek a komédiából. A szolgabíró csak biztatta:

— Tébe, vajba fűrésztik ott keteket, ha jól csináljátok.

Aztán buzdította őket:

— No tásd a száda mitya, hanem ügyeskedj.

Ügyeskedtek is. Költöttek is. Szóval teljesen elkészültek arra, hogy egy édeskes látinálvaló lépjenek az ország minden részéből Kolozsvárra seregő vendégeket.

De az utolsó perczen az E. K. E., a mely különben szeret felmunkát végezni, ártírt, hogy ne jöjjenek, mert a miniszter nem ad ingyen jegyet.

Hát bocsnát, de az ilyesmit először tudni kell, s csak azután költetni és biztatni azt a szegény népet, a mely már beleélte magát a dologba s erejéhez mérten előzetes hozott érte. Az E. K. E. ott fölületes eljárásával alispánt is szolgabírókat egyaránt kompromittált a nép előtt a mely szomorúan csalódott az urak ígéréteiben.

Igy mondott csodót az E. K. E. néprajzi felvonulása, a melyért sován kapottás volt a földeszek kivonult dalárdája, a kik Tóth Tamás kántor vezetése alatt különben szépen énekeltek el József Ágost főherczegnek a sétatéri kioszk előtt a Hymnusz, melynek végzetével Szabó István földész beszédet mondott a főherczegnek. Erre négy fehér ruhás leány (mert fehér ruhás leány mindenütt van) buzakosorut nyújtott át a fenséges urnak, a ki a derék enyke-zérel barátságosan kezét szorított. Ezután ismét ének következett, mire a földeszek hódolata véget ért. A főherczeg a néptömeg élénző sorfala között Széll Kálmán, Wlassics Gyula, Plósz Sándor és Darányi miniszterek kíséretében kocsijáig távozott és a városba hajtott.

Lakomák.

A New-York szállóban.

Este hat órák a New-York szálló földszinti termében Kolozsvár város közönsége estebédet adott a leleplezési ünnepre

meghívott előkelőségek tiszteletére. Ebben a szállóban csak felét helyezhették el a vendégeknek, a másik fele ugyanezen időben a Központi szálló dísztermében gyűlt össze.

A New-Yorkban rendezett ebédet részt vettek a többek között Széll Kálmán miniszterelnök, Láng Lajos és Wlassics Gyula miniszterek, Hegedűs Sándor v. b. t. t., gróf Bánffy György főpohárnok mester, Probst Emil tábornagy, Mörk János altábornagy, Ferencz József unitárius püspök, Fekete Gábor kir. táblai elnök, Fadrusz János, az ünnepelt mester, főispánok, képviselők stb.

Az ebéd során az első felköszöntőt gróf Beldi Ákos főispán mondta szép beszédben a királyra, majd öt képviselő József Ágost főherczegre. Utánna Széll miniszterelnök mondott nagyobb és általános hatású beszédet, melyet viharosan megtapsoltak.

A lakoma rendjén még felköszöntötték Fadrusz Jánost a Mestert, a ki lelkes óvációk tágya volt.

*

A Központi Szállóban.

A Központi szállóban tegnap este 6 órák mintegy százan gyűltek össze közös ebédre. A kormány itt időző tagjai közül jelen voltak: br. Fehérvári Géza br. honvédelmi miniszter, Darányi Ignác földmívelésügyi és Plósz Sándor igazságügyi miniszterek. Továbbá Apponyi Albert gr. a képviselőház elnöke, gr. Khuen Héderváry horvát bán, Szabó János görög keleti és Bartók György ev. ref. püspökök. Klobucsar tábornagy. Az érkezett vendégek és a helyi előkelőségek nagyszámúban voltak. Ott voltak: Szvacsina Géza polgármester, báró Feilitzsch Arthur orsz. képvis. báró Wesselenyi Béla Sárközy Aurél, dr. Szamosi János, Rudnyánszky Gyula br. Waldeheim gr. Salomon Antal, Mandel Pál, Iladady Endre dr. Sebes Dénes, Korodi Lajos, Marosi Ferencz, Reményik Károly, Tál Kálmán, Gál Jenő, Török István, Dózsa Endre, Feilitzsch Bertold br. Pál István, Miksa Imre, Pekár Gyula dr. Szócs Géza, Csathó Aurél, Gyárfás főügyész, Esterházy Kálmán gr. Márki Sándor, dr. Bethlen Pál gr. Solymosi Lajos, b. László István gr. Pildner Ferencz, Serbán Miklós, Merza Gyula, Papp Elek, Márkus József, Pogány Károly, Török Bertalan, Just Ferencz, Pogány Béla, Barcsay Domokos, Szántner ezredes, Boncza Miklós. Kiss Sándor, Révay Mór, Gál Sándor, Winkler János, Ferencz Ákos, Szentkereszty Zsigmond br. Hadik Imre, gr. Holaki Arthur, Kubinyi Géza, Visontai Soma, Sándor János, Pichler Győző, Sándor József, Dobál Antal, Nyegre László, Gidófalvy István, Sándor Pál stb.

A második fogás után Szvacsina Géza emelkedett fel, hogy ő felségére a királyra köszöntse poharát, a ki nem országok, hanem népei szeretetének hódításával érdemelte ki a történelem dicsőséges elismerését és ez a szobor is az ő uralkodásának hirdető örök dicsőségét. A polgármester után Feilitzsch Arthur br. József Ágost főherczegét éltette. Dobál Antal a kormány jelenlévő tagjaira ültette poharát, mire Fehérvári Géza honvédelmi miniszter állott fel, hogy a kormány nevében éltesse Kolozsvár hazafias polgárságát. Szentkereszty Zsigmond br. Apponyi Albert grófra és a képviselőház jelenlévő tagjaira ülti poharát, Szamosi János pedig gr. Kuen Héderváry horvát bánya. Márki Sándor megemlékezve a Mátyás szobor kulturális jelentőségéről Fadrusz Jánost élteti, a ki a magyar képzőművészet örök dicsősége lesz.

Ezután nagy és általános figyelem közt emelkedett fel Apponyi Albert gr. A nemzet képviselte nevében szölok — ugymond — tehát a nemzet érzelmeit kellene, hogy tolmácsoljam. Azokat a érzelmeit kellene, hogy kifejezzem, a mit a nemzet gondol és érez, midőn maga előtt látja történelmünk dicsőségesen kimagasló alakját. De ez felette nehéz. Ő tehát csak arra szorítkozik, hogy

saját egyéni érzéseit mondja el. Ha ez nem áll a nemzet érzelmeinek magaslátán úgy hiába beszélne, míg ha saját érzelmeivel a nemzet érzelmét fejezi ki: feladatának megfelelt.

A meddig a szobrot a lepel borította, már akkor meg volt győződve arról, hogy nagy aesthetikai gyönyörűségben részesül, s egy dicsőséges multat lát, melyet a szobor örökít meg. De mikor a lepel lehullott akkor arról győződött meg, hogy nem pusztán aesthetikai gyönyör az a mit érez, hanem egy nagy történelmi mozzanat dicsőséges érzelme. Ott ült lován a király büszke daczczal, fenséges nyugalommal, mely a szembeállított erőszakkal az igazság erőszakát alkalmazza. Ebben a szoborban a nemzet történeti hivatását látta s bevallja, hogy könnyek toltak szeméibe. De ezek a könnyek nem bánat, nem a lemondás, nem a sóhaj könnyei voltak, ezek a könnyek 400 éves dicsőségünk láttára fakadt örömkönnéek voltak. Nem sóhajásra készült e szobor leltűnt történeti nagyságunk felett, hanem ébredésre hív és jóvönkre mutat. Nem a *most szempödjé, hanem a feltámadás jelképe.*

A szobor létesítése, mondotta Apponyi jelentékeny nemzeti esemény. És méltán kérdezhetné valaki, hogy miért valósult meg csak most. Mert csak most működött össze minden tényező arra, hogy a szobor létesüljön. Ő nem volt és nem is lesz soha udvaronc, de kijelenti, hogy midőn a szobor létesítésében a király is a nemzet segítségére sietett: akkor bekövetkezett az, mikor Ferencz József király alatt újból megszületett az igazság. Méri, hogy a szobor létesítéséhez hozzájárult nem családi tradíciókból tette, hanem tette, mint a magyar nemzeti feltámadás híve. Kövessék ezt a példát mindnyájan és munkálkodjunk azon mindnyájan, hogy a csakugyan bekövetkezzék az, ami még nem tőkéletes: a nemzeti feltámadás.

Zugó éjlenzés és lelkes taps követte Apponyi szavait, melyek elhangzása után Khuen Héderváry horvát bán állott fel, köszöntve a tudomány bajnokait az egyetemen jelenlévő tanárait. Szabó József főrendi házi tag Darányi Ignác földmívelésügyi miniszterre köszöntött Darányi Ignác pedig az erdélyi részek felvirágzásáért ültet poharát. Salamon Antal városi tanácsos a vendégeket és Feilitzsch Arthur báró pedig a hadsereg és a püspököket éltették. Végül Szvacsina Géza polgármester köszöntö meg a vendégeknek az ünnepelésben való részvételt s ezzel a jól sikerült bankett véget ért.

A banketten a menü a következő volt:

Erdő leves.

Balatoni fogas tartár mártással.

Tüzdelt bélpacsénye körözettel.

Kolozsvári töltött káposzta.

Pulyka és fázán sült, gyümölcs befőtt és salátával.

Fagylalt tejhab. — Csemege félék.

Sajt és vegyes gyümölcs.

Fekete kávé.

Tekei asztali bor. — 1874-iki Pecsénye bor.

Mácsi piros bor. — Ásványvizek.

Mátyás király pezsgő.

A felszolgálás Nagy Gábor szálloda tulajdonos személyes felügyelete alatt kitűnő rendben történt s az összes jelenlévők teljes megelégedését érdemelte ki. Lakoma után a kormány tagjai és a vendégek a színházi díszelőadásra távoztak.

Az ifjúság lámpionos felvonulása.

Tegnap este 7 órák a kolozsvári középiskolák tanulóláb alakított, s mintegy 1300-at meghaladó ifjúsági menet lámpionokkal vonult fel a királyi herceg lakása elé.

Az ifjúság a Hunyadi téren gyülekezett

s onnan hét óra után óriási közönség kíséretében permetező esőben vonult fel a Deák Ferencz utcán a herceg lakása elé, a hol az 51-ik gyalogezred zenekara néhány szép darabot játszott el.

A tért a kedvezőtlen idő daczára egészen eltele a közönség, mely több ízben riadó éjlenzéssel üdvözölte a balkanon tartózkodó herceget, a ki onnan hallgatta végig a zenekar játékát és gyönyörködött a lámpionos menet szép látványosságában.

A szerezandó bevezetével a menet élén a zenekarral az Unió, London és Jókai utcákon át a Mátyás király térre vonult, s a városház előtt a zenekar néhány darabot játszva, a menet visszatért a Hunyadi térre.

*

A főherczeg elutazása.

Tegnap éjjel 11 órák Bpest felé induló gyors vonattal utazott el József Ágost főherczeg. A pályaudvarra kikísérték Fejérvári honvédelmi miniszter, Darányi Ignác és Plósz miniszterek, Beldi Ákos gr. főispán, Fekete Nagy Béla városi tanácsos. Több Kossuth párti képviselő is kiment, hogy fültanuja legyen a Gotterhalte elzengésének.

A mikor a m. kir. honvéd banda reccsgetni kezdte a sárga fekete nótát, a Nádas felől térről, valamint a Ferencz József uton elhelyezkedet fiataláság ajakán felcsendült a magyar himnus. A Gotterhaltéból különben két porciót adtak be az ott bosszankodó közönségnek. Ezt úgy látszik, még Széll Kálmán is megszokta. A második tivas elő szó nélkül bemenekült a kupéjába.

A fiatal főherczeg úgy látszik nem birt tudomásával annak, hogy a közönségnek ezzel a notával ő miatta, milyen kellemetlen percekért szereznek. Az 1. oszt. váróteremtől a vonat szalon kocsijáig végig húzott szöngyegen ruganyos léptekkel haladt végig s Probst Emil és a többi katonai és polgári notabilitásoknak katonásan köszönve lépett a kocsi. Felszállása után még sokáig igazgatták a mozdonyokat és kocsikat. Szinte kínos csendben várakozott a közönség az indulásra. Végre intettek s még egy Gotterhalte mellett a vonat elindult.

Horváth Gyula képviselő oda szolt Darányi Ignác miniszternek: *Keggyelmes uram, ezt a két Gotterhaltét mi nektek visszadjuk.* A miniszter annyira kellemetlenül hatott ez a kijele té, hogy eláspadt bele.

Ugyanezt a kijelentést Plósz miniszterelnök előtt is megismételte.

Éjféli tüntetés.

A fiataláság a főherczeg elutazása után a Hymnus és a Kossuth nótá éneklése mellett a városba jött.

A fiataláság a Mátyás szobor körül csoportosult s levett fűggyel énekelte a Hymnust. Ezután dr. Lengyel Zoltán és Horváth Gyula képviselők és Gara hirlapírók intéztek a fiatalásághoz lelkesítő beszédeket.

Beszédjük a szobor előtt az éjféli óra után, mely benyomást gyakorolt a fiataláság lelkére.

Innen a New-York elő vonulat énekszó mellett a lelkes tüntetők, a hol Pichler Gy. tartott nekik beszédet.

Az egyetem felavatása.

Ma délelőtti egykettő 9 órák történt meg a Ferencz-József tudományos egyetem ünnepies felavatása, előkelő közönség jelenlétében. A felavatást Wlassics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter végezte a gyengéldő József főherczeg helyett, ki elmaradását táviratilag tudatta a miniszterrel s Schilling Lajos rector magnificushoz intézett f. hó 10-ikén keltezett levelében hozta tudomására a tanácsnak sajnálatos indiszpozícióját. Ezt a levelet a mai felavató ünnepen Wlassics Gyula kultuszminiszter kértére Schilling Lajos a felavatási ünnep rendjén fel is olvasta. Reményét és erős akaratát fejezi ki ebben a főherczeg, hogy

tavaszi szemléje alkalmával utba fogja ejteni Kolozsvárt, hogy annak díszes egyetemét meglektintse.

A program első pontjaként az Egyetem rectora rövidesen ismertette az intézet történetét s egyetem felépítésének történetét s végül felkérte Wlassics Gyula kultuszminisztert az egyetem központi épületének a felavatására.

A kultuszminiszter szép szavakban adott örömeinek és megelégedésének kifejezést, hogy a „tudományak ezt a fényes sziklavarárt” teljesen elkészülve látja s forrón óhajtja, hogy hazánk műveltségének előmozdítására, a hazafiság ápolására az ifjúság szellemének és karakterének fejlesztésére és a királyhűség fenntartására épült legyen. Semmiel sem avatja fel méltóbban, mint azzal a kívánsággal, hogy az, kinek a nevét az egyetem viseli — jószág királyunk — sokáig éljen!

Az éjlenzés után Schilling Lajos rector megköszönte a felavatást s ő is hosszú boldog és dicsőséges életet kér az egék urától a királynak.

Ezután a miniszter, a meghívott előkelőségek megtekintették az Egyetem központi díszes épületét a rector kalauzolása mellett, a melyvel a fényes ünnep véget ért.

Az igazságügyi palota felavatása.

Az igazságügynek díszes palotáját ma d. e. 10 órák avatták fel ünnepiesen. A felavatási ünnepély az igazságügyi palota dísztermében folyt le, mely zsufolásig megtelt előkelő közönséggel.

10 óra után jött be Apponyi Albert, kit viharos éjlenzéssel fogadtak. A törvényhatóság kíséretében fél 11 órák Plósz Sándor igazságügyminiszter vonult a közönség lelkes éjlenzése közepett. Miután elfoglalta helyét, Fekete Gábor kir. táblai elnök emelkedett szólásra s üdvözölte a minisztert. Fejtette ezután a szép jelenséget, hogy akkor, midőn a magyar történelem egyik legfényesebb alakjának, kit igazságos névvel tisztelték meg, ünnepi nagy emléktét Kolozsvár közönsége, ugyanakkor következett el az ideje az igazságügy díszes palotájának ünnepies felavatása. A maga és törvényhozas testületének nevében igéri, hogy mindenha a legnemesebb kötelességérzet, a legodaadóbb ügybuzgalom, legmesszebb menő méltányosság lesznek szent ideáljai. Jézusi szeretettel, minden különbség nélkül fogják — erejükhöz mérten, a mint adatott — az igazságot szolgáltatni. Megvan győződve arról, hogy körjegyzői és ügyvédi kar lelkes támogatásban fogják részletelni ebbeli törekvésüket. Ilyen gondolatok felemelő hatása alatt kéri az igazságügy miniszterét az épület felavatására.

Plósz Sándor igazságügyminiszter szólt ezután s kifejezi, hogy a nemzetek nagyságának alapja nem az anyagiakban, nem is a szellemiekben, hanem főképen az erkölcsiekben van. Ha ez kivésne nem lenne érdemes az emberiségnek élnie. A magyarnak mindig fő jellemvonását képezte az igazság, a melynek, hogy boldogulhassunk át kell hatnia minden intézményünknek izrólizra. Az igazság főtámasza az igazságszolgáltatás. Nem meddő és hiábavaló kiadás, amit a nemzet az igazságszolgáltatásra fordít. Illó viszonzatszolgálat, hogy a kik az igazság főerei méltányosak legyenek. A bírónak, papnak kell lennie, s az igazságot pártatlanul szolgáltatni. Nem szabad vakon a paragrafusok betűit alkalmazni, mert a summa jus summa injuria. Ezt a józan méltányosságot a magyar bíróság szabadon gyakorolja, hisz fel van szabadítva a formalizmus bilincsei alól. Ez a helyes, s ezért érdemes bizalomra a bírót kar. S midőn a bíró szemtől-szembe áll a perlekedő féllel, akkor a jogérzetnek lassan-lassan át kell szivárognia a néphe, s nevelnie azt benne. Legyen ez a díszes palota tehát otthona a legszebb igazságnak, legyen emléke a korának, melyben egy fennkölt király uralkodik...

Plósz Sándor beszéde után Szvacsina Géza polgármester üdvözölte rövid beszédében a minisztert. Utánna Szentkereszty Zsigmond br. kuriai bíró olvasta fel a palota

sek csuf dolgok; a legkissebb mozdulat iszonyu fájdalom okoz. De ő nemcsak a jobban lesz. Kingston mellette marad és dr. Dalton korán reggel ájtón. Most megyek, hogy elküldjem Kingstonnak a mire szükség van, tehát, ha kegyetek megengedik és is képes leszek Russellre ügyelni. Egyszer Egyiptomban egy betegségén keresztül én ápoltam.

Reményem, hogy ön oly gyakran jön át a hogy teheti — válaszóla lady Vale kegyesen. A háznép itten csak asszonyokból áll és kétségtelen, hogy nagyon kellemes lesz sir Russellnek ha egy barátja ily közel lesz hozzá.

Nagyon szépen köszönöm! Kegyed nagyon szives. Az éjjeli virasztás átvézésében megteszem amit tehetek, hogy bármiben segítségükre leszek, ha kegyed megengedi. A kegyed kulesárja kitűnő ápoló és Kingston maga egy légió, de reményem kegyed megengedi, hogy én is hasznossá tegyem magamat.

En azt gondolom, hogy ő jó szívű ember — mondá lady Geraldin, midőn Ponsonby eltávozott; ámbár nem éreztem olyan vonzódtást hozzá, mint Russellhez. Milyen szerencse, hogy ő és Kingston ma este ide voltak hívva ebédre. A Kingston jelenléte nélkül borzasztóan megijedtetünk volna. Azt hiszem, hogy ma este nem láthatom Russellt; de az a szándékom, hogy az ápolásában segíteni fogok.

Késő este, éppen mielőtt a háznép visszavonult, Kingston bement hozzájuk. Esteli kabátját egy könnyű smoking kabáttal cserélte fel és ő határozott, eszes arca nagyon komoly volt.

Őt meglátva a lady Vale ajkairól örömkidált szállt el és Kingston közelebb menve hozzá, néma bánattal és szeretettel nézett le rá, a mit Florence észre kezdett venni, valahányszor Kingston az Aura társaságában volt.

(Folyt. következik.)

TÁRCZA.

LADY VALE.

Angolból fordította: AMICA.

(Folytatás.)

(30.)

IX.

Kevés igazítást kíván és az emberek átvizsik a diványt, mihelyt ott minden készen lesz.

Elhallgatott, Russellre nézett és az agályos fájdalom árnyalatával hangjában kérde —

— Kingston nem tart veszélytől?

— Remélem — sőt bizom benne, hogy ő nincs veszélyben! Most nagyon rossz színben van, de tudja, az a fájdalomtól és gyengeségtől van. A vérzés nem volt erős. Jeget kaptnk és az gyorsan megállította. Tudja, a tulságos megerőltetés eleinte ijjesztő következményeket idézhet elő, de csudálatos, hogy a természet mit tud tenni, midőn megengedik, hogy a saját modja szerint végezze a dolgát. Ha ágyba tesszük tökéletes csendességet és nyugalmat biztosítunk neki, remélem, hogy gyorsan fog javulni az állapota.

— Elküldött doktor Dalton után?

— Igen, Grainger rögtön érke küldött. Nekem Anodinokra van szükségem és két fő mindig többre megy egyénel.

— Ez különben is én itten nem praktizálok, ámbár Dalton gyakran igénybe veszi a szolgálatomat, midőn sok dolga van, vagy a diagnosztika felett kétsége van. Kegyed tudja, hogy mi jó barátok vagyunk.

— Ő nem fogja a jelenlétemet rossz neven venni.

Lady Vale, ha megengedi, szeretnék az éjjel itt maradni. Tudni kívánom, hogy a dolgok a következő huszonegy óra alatt miképpen fejlődnek.

— Itt maradása nagy megnyugtatósorra szolgál — mondá lady Vale komolyan. E pillanatban mind a ketten egy másik betegsége felett Kingston majd nem fűi odaadással örködött és néhány napra át szaladt valahányszor időt szakíthatott arra.

— Aura az új betegre nézett, Russellnek a szeméi most nyitva voltak. nyugtalan kifejezés volt azokban. Látszott, hogy beszélni kívánt, de Kingston gyorsan előre hajlott mosolyogva nézett le rá.

— Pajtás, légy csendesen, egy szót se szólj — én mindent megmagyarázok. Lady Vale Russellt nagyon bántja, hogy ő a kegyed házában legyen fekvő beteg a kegyed vendégszeretetével éljen vissza. — Ő mindezek felett azt kívánja, hogy a saját régi otthonának a magányos életéhez menjen vissza, de én azt mondom neki, hogy egy ideig meg kell elégednie az apátság kellenségei és kényelmetlenségeivel. Jelenlegi állapotában ő nem mozdulhat innen.

Lady Vale a divány mellé ment és ujjával gyöngöden érintette a Russell homlokát. Ámbár valóságát valamivel fiatalabb volt, de házi asszonyi állásában és mint a Russell sokkal idősebb rokonának az övénye majd nem anyailag érzett az ifjú iránt és a halvány arczon levő szenvedés kifejezése nőies gyöngédséggel és részvétellel töltötte be a szívét.

— Russell, magának olyasmire még gondolni sem szabad — mondá, most először a kereszt nevé szolítva vendégét. Ne feledje, hogy minivel tartozunk magának — talán az életünket mentette meg — annyi bizonyos, hogy a veszedelmes sérüléseket nem kerülhetők volna el. És most mi értünk szenved. Ne sajnálja tőlünk azt az elégtételt, hogy egészsége és ereje vissza nyerésében segítségére lehessünk.

Russell nem volt olyan állapotban, hogy vitatkozhasson. És az a szelid hívós érintés a homlokán, kifejezhetetlenül enyhítő volt.

Először erős impulzusza volt hevesen küzdeni azon egy cél mellett — hogy el

menjen, hogy minden áron vissza térjen Valtón udvarba, de most minden oly homályosnak és bizonytalannak látszott. Nem jutott eszébe, hogy miért kellett volna neki küzdenie. Az éles fizikai szenvedés meg bénította az okoskodó képességeit. A mozdulástól való irtózata minden más érzést felül kezdett mulni. A körülötte levő ködből hozzá szló édes gyöngéd hang a béke és segítség ígérétéét látszott magával hozni.

A szenvedő ajkai mozogtak, a hálás köszönet néhány töredezett szava szállt el azokról és azután a szemek a kimerültség lankadságával ismét lecsukodtak.

— Szegény fiu! — mondá Aura nagyon szeliden és ismét félre simította a homlokára boruló haját.

A kerekék zörgése a doktor Dalton érkezését jelentette. Lady Vale csak addig maradt ott, míg a doktort egy pár szóval üdvözölte és aztán a szalonba ment, hol a többiek várakoztak rá.

Ponsonby ott hagyta őket, hogy lássa ha vajjon a barátja körül vehetik e hasznát és lady Geraldin „A szegény kedves, jó fiu” felől száz agályos kérdéssel ostromolta Aurát, míg Florence kinek arca a szelid lámpa fényénél nagyon halványan látszott, mely megindulással hallgatta.

— Oh, Ara, úgy érzem mint ha soha sem tudnék magamnak megbocsátani! Minden az én hibám!

— Nem, nem édes — nem szabad magadat egy véletlen szerencsétlenségért annyira hibáztatni! — Inkább és hibázathatom magamat a miért Madcapot megvettem. De a mai esemény véletlenség volt. Nem szabad az életet annak a folytonos ismétlésével gyötreni a mi, lehetett volna.

Fogadjuk hálával, hogy a dolgok nem ütöttek ki rosszabbul. Sir Russell letapostatták volna a lovak és mi halálos sérülést kaphattunk volna, mind ezeket meggondolva, mi köszönettel tartozunk a felettünk örködő gondviselésnek.

— Oh, igen! De méltánytalanságnak

HEVESY JÓZSEF műasztalos
elvállal minden e szakba vágó munkákat,
tervezést és költségvetéseket
saját műszaki irodájában készíti.

KITÜNŐ MINŐSÉGŰ, GŐZBEN SZÁRÍTOTT
PARKETT
ELADÁSA
709. 43—50
KOLOZSVÁRT.

Gyár és PARKETT nagy RAKTÁR
egész kocsik rakomány mtré á 2 kor.

építésének történetét, melynek elhangzása után Fekete Gábor kir. táblai elnök mondott köszönetet a miniszternek, s a jelenlevő előkelőségeknek, hogy a megjelenésük által a felavató ünnepet fényessé és maradandó emlékkévé tették. Az ünnepnek 11 órakor lön vége.

Zászló-avatás.

A Kis és Középkereskedők Társulatának zászló avatását ma d. e. tartották meg a Redoute nagy termében. A programmontehát változás történt. A város átengedte a társulatnak a főtéri díszsátrat az avatási ünnepre; a vállalkozó azonban nem engedte meg. Így történt, hogy a közönséget össze kellett préselni a Redoute termébe, hol százakra menő közönség tolongott, ember ember hátán volt, egy fiatal leány az ünnepély elején el is ájult.

Ez azonban nem ide tartozik, számunk be ezuttal magáról az ünnepéről. Fél 12 óra tájban érkezett meg a Redoutba Hegedűs Sándorné, ki a felavatáson a zászlóanya tisztét teljesítette. Havas Lázár társulati elnök fogadta rövid beszéddel, mely után a hivatalos ünnepi beszédet Kreutzer Lipót kereskedelmi akadémiai tanár mondotta, ki találon fejtette ki, miért tartja a társulat zászlóavatási ünnepét éppen Mátyás király szobrának leleplezése alkalmával. Az ünnepi odát Tompa Kálmán írta és szavalt a sok melegséggel és hévvel, melyet zúgó tapssal jutalmazott a közönség.

Hegedűs Sándorné, a zászló anyja, felkötötte a szalagot a társulat díszesen himzett lobogójára, rövid, de emlékeztető szavak kíséretében, melyek után a papok áldották meg a lobogót és verték be a díszszöveget. Sorrendben Bíró Béla apátplebános, Ferencz József püspök, Grätz Mór ev. ág esperes, Eisler Mór izr. rabbi voltak az elsők, kik a szöveget rövid beszéd keretében bevették a társulat lobogójába. Összesen 180-an verték be szöveget, kiket ez alkalommal fel nem sorolhatunk, de felemlítjük itt, hogy nevezetesebbek voltak a következők:

József Ágost herceg nevében az elnök verte be a díszszöveget, Béli Ákos főispán. Szvacsina Géza polgármester, Fekete Nagy Béla tanácsos, Probst Emil altábornagy, Sándor Pál orsz. képviselő, Haller Károly min. tanácsos és még számos kitűnőség vert be szöveget a díszlobogóba.

Ünnep végzetével alig-alig tudott elosznai a közönség. Valóságos emberkinzás számba ment az a tolongás, a mi a Redoute szűk folyosóján volt, mert embermelékezet óta oly sokan nem voltak ebben a helyiségben. A társulat ünnepét este hangversenyyel egybekötött táncmulatság fejezi be, mely

SHINHÁZ.

Diszelőadás.

A színház ünnepe a nagy napot méltóan fejezte be. Itt hangzott el Jókai ódjája, az örök ifju szellemé, kinek képelete ma is oly friss, oly eleven, mint mikor a „régidalt” zengete a „régidicsőségéről.” Ó, a ki Petőfi örökké emlékeztetés Apotheozisát megírta, legméltóbb volt arra, hogy a legnagyobb magyar király emléket megénekelje. *Mátyás király legendája* mindnyájunkat magával ragadott s felemelt abba a magasba, hová felemelkedni csak a költő szárnyain tudunk.

Igazi szerencse, hogy a költemény méltó interpretálóra talált. Mert, a legszebb költemény is elvész, ha az előadó csak a szavakat szedi ékesen kottára; de lelke nem bír együtt szárnyalni a költőével. Nem frázist akarunk mondani, ha azt állítjuk, hogy előadó lelke ritkán forrott egy össze költőével, mint tegnap *Törölký* Margit lelke Jókai géniuszával. A művész valóban „érvényre hozta mind mi benne van”. Az érzések minden skáláján játszott tegnap s olyan színeket használt hozzá, melyek csak igazi nagy művész palettáján vannak meg. Az a hang, mely arra való, hogy az elmélázástól a szenvedélyek tomboló viharáig mindent kifejezzon, tegnap minden huron játszott. És minő csodálatos színnel, erővel fejezte ki azt a részt, mely a „Bécsnek büszke várát” leigázó királyt dicsőíti. A hangban, kifejezésben oly frappáns volt ez a rész, hogy egyszerre lázba hozta a közönséget; tapsolt, tombolt mindenki, mert érezte, hogy ez ritka pillanat, olyan, minőt Kovács Gyula óta nem igen éreztünk.

Minden, a mi a tegnapi estén ezen kívül történt, eltörpült mellette. De azért szívesen ismerjük el, hogy Kisfaludy Károly *Hűség próbjája* című vigjátékát jól játszották s Mosonyi *Szép Ilonkájának* negyedik felvonását gondall hozták színpadra. Az előadásban különös említést *Stephanides* karmester érdemel, ki úgy a Mosonyi féle opera-részlet, valamint a Hunyady-nyitány lendületes vezényletével megérdemelte a közönség elismerő tapsait.

Az előadásról talán nem is kell feljegyeznünk, hogy oly előkelő közönsége volt, minő ritkán van a színházban. Jelen voltak az előadás: *Szél* Kálmán, *Wlassics* Gyula, *Darányi* Ignác, *Plósz* Sándor, *Láng* Lajos, gr. *Apponyi* Albert, *Dániel* Gábor, kik mindannyian lelkesen tapsoltak a színészeknek s különösen Jókainak, ki nevével együtt egyik földszinti páholyból nézte végig az előadást. (b. d.)

MINDENFÉLE.

— okt. 13.

— **Vendégek elutazása.** Báró Fehérvári Géza honvédelmi miniszter ma reggel 8 óra 40 perczkor külön vonattal elutazott. Ugyan ezzel a vonattal utaztak Ugron Gábor, Bartha Miklós és Nessi Pál képviselők is. Láng Lajos miniszter már tegnap este. Brassó felé induló vonattal Petrosznya utazott. Szél Kálmán a tegnap esti gyors vonattal utazott el. E vonat 29 perczet késött a miatt, hogy Virágos völgyön a személyvonat késleltete bejövételét. Ugyancsak ezzel a vonattal utazott el Szent-Imrei Kálmán 48—49-es százados, honvéd menházi parancsnok is. Szirmay György cs. és kir. kamarás 48—49-es hadnagy valamint Mezey József hadnagyok a tegnap esti személyvonattal utaztak el. Novák Bogdán főhadnagy a menház képviselőnek negyedik tagja pár napig még Kolozsvárt időzik. Gr. Zsilinszky Róbert, gr. Jankovics László továbbá Deészi Zoltán főispán a ma reggeli vonattal utaztak el. Jókai Mór és neje a ma déli gyorsvonattal utaztak el Nagyváradra. Nagyvárad közönsége lelkes fogadtatásban részesíti.

— **Darányi Ignác látogatása.** Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter György Loránd titkár kíséretében mameglátogatta a monostori gazdasági intézetet d. e. 10 órakor. Féltnizenegy óráig időzött ott a miniszter s legnagyobb meglegedésének adott kifejezést az intézet szakszerű és kényelmes berendezése fölött.

— **Déjeuner a főispánnál.** József Ágost főherceg és azünnepély notabilitásai tegnap délben a leleplezés után a főispánnál voltak Dezsónén. Az ebéd Béli Ákos gróf monostor-utcai palotájában volt. A főherceget a palota lépcső házában Béli Ákos gróf és fia Béli Ferencz fogadta. Fent a díszes termekben a háziasszonyi tisztet teljesítő gr. Béli Ferenczné üdvözölte. A dézsónén huszonnyolcz meghívott vett részt. A patkó alaku asztal főhelyén ült József Ágost főherceg. Tőle jobbról a háziasszony Béli Ferenczné szül. Mikos Rozália grófné, Apponyi Albert gr., Majláth Gusztáv gróf, Balról Szél Kálmán, Wlassics Gyula, Darányi Ignác, Plósz Sándor, Láng Lajos és br. Fehérvári Géza miniszterek. Kemény Kálmán br. gróf Hédevári Kuen horvát bán, gróf Andrásy Tivadar, gróf Zichy Jenő, Szapáry József gr., Probst Emil tábornagsernagy, Bánffy György gr. főpohárnok mester, Jósika Sámuel br. vb. t. Mörkenfeldi Mörk, Klobucsar altábornagyok, Hegedűs Sándor volt miniszter, Schilling Lajos egyetemi rektor Fekete Gábor kir. táblai elnök, Feilitzsch Arthur báró, Fadrusz János akad. szobrász. Szvacsina Géza kir. tanácsos polgármester Béli Ákos főispán, Béli Ferencz. Az asztalnál a társalgás magyarul folyt.

A menü a következő volt.

Menu:
Déjeuner du 12 Octobre.
Bouillon en tasse.
Suprême de volaille á la Maréchale.
Esturgeon sauce cardinale.
Jambon au Madère.
Chou-fleur á la Polonoise,
Tourtes variées.
Dessert.

A dézsóné d. u. egykettő 4 óráig tartott.

— **Lakoma dr. Plósz miniszter tiszteletére.** Dr. Ováry Kálmán egyetemi tanár régi barátja és most vendége dr. Plósz Sándor igazságügyminiszter tiszteletére szombaton este saját lakásán lakomát rendezett, melyen a kormány részéről még Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter vett részt. Rajta kívül jelen voltak még a fényes lakomán! Fekete Gábor táblai elnök, dr. Kéty Károly a budapesti egyetem rektora, dr. Szabó Dénes, dr. Udránszky László, dr. Moór Károly. dr. Purjesz Zsigmond orvoskar tanárok, dr. Farkas Lajos, dr. Jancsó György, dr. Kolozsvári Sándor jogkari tanárok, dr. Horvát Kálmán és dr. Menyhárt Gáspár ügyvéd, dr. Gál Jenő táblai tanácselnök, dr. Gidófalvy István kir. közjegyző, Tóth Lajos miniszteri tanácsos, Rényi József min. titkár, Blenárd József és Merza Lajos.

Alakomalaatt több felkőszöntőt mondtak. — **Az ifjuság és a függetlenségi képviselők.** A Kolozsvárt megjelent függetlenségi képviselők közül tegnap délután többeket felkeresett az ifjuság, hogy kifejezzék irántuk érzett tiszteletét és ragaszkodását.

Az ifjuság először is Barabás Bélát kereste fel, a ki Nagy Lajos unitárius tanárnál van szállva. A népszerű képviselőt s az országgyűlési párt nagynevű alelnökét Megyasay Mihály ref. theologus üdvözölte lelkes szavakban, a mire Barabás a töle megszokott szónoki eloquentiával válaszolt, megköszönve az ifjuság ragaszkodását.

Hatalmas éljenzés kísérete Barabás Béla minden mondatát s midőn elvégezte köszönő szavait, Nessi Pált és Uray Imre képviselőket óhajtották hallani, a kik szintén jelen voltak.

Az általános óhajtatás engedve előbb Nessi Pál, majd Uray Imre beszélt az ifjusághoz.

Mindkét beszédet nagy figyelemmel kísérték s a népszerű képviselőket zajos óvációkban részesítették.

Innen az ifjuság a Páris-utczába Molnár Jozsiás képviselő lakásához vonult, a hol szintén Megyasay ref. theologus volt az üdvözölő szónok, kinek lelkes szavairól Jozsiás hosszabban válaszolt.

Ezután az ifjuság a Kossuth nótá lése mellett szép rendben eloszlott.

— **Látogatás a gyárakban.** A kolozsvári r. kath főgymnásium nyolczodik osztályának növendékei dr. Lóky Béla tanárnak vezetését alatt a napokban tanulmányi célekből meglátogatták a Reitter féle gyufagyárat és a vasuti főműhelyet. Előbbi helyen

lyen Reitter Aladár mérnök utobbin *Török* Sándor máv. felügyelő, műhelyfőnök szolgált az ifjaknak felvilágosító magyarázatokkal és fogadták őket a legnagyobb előzenyességel.

— **Külön vonatok a Mátyás ünnepre.** A Mátyás ünnepre az országgyűlési képviselőkkel Budapestről jött egy külön vonat. Külön személyvonatok érkeztek: Nagyváradról, Segesvárról, Tövisről és Beszterce felől. A nagyszámú közönséget e vonatok szállították.

— **Vasvármegye koszorúja.** Lapunk tegnapi számában megemlékeztünk azokról a koszorúkról, a melyeket a Mátyás szobor talapzatára tettek. A gyors munka közben kifejeztük Vasvármegye koszorúját, a mely pedig szintén ott ékeskedett többik közt.

— **Walter Crane Mátyásról.** Walter Crane a következő levelet küldte Kovács János tanárhoz:

London, okt. 8.

Kedves Kovács tanár barátom!

Nagyon szépen köszönöm szívélyes és megleghangu levelét, melyet Olaszhonból való visszatérésemkor vettem. Én ugyanis a nómmelet öt hétig a művészet hazájában voltam. Lelkem-ből óhajtottam volna jelen lenni azon a nagy-szerű ünnepélyen, melyet önök a nagy Mátyás király szobrának a leleplezése alkalmából rendeznek. De teljes lehetetlen, mert a távol létem alatt felhalmozódott sok munka miatt Londonban kell maradnom. Így hát csak a legőszintébb szerencse kíváncságot küldhetem a nagy eseményhez. Az önök nemzete nemcsak cselekszik, midőn megörökíti az emléket egy olyan embernek a ki jöhetett király volt de mégis a népnek igaz barátja, pártfogója és olyan király, a ki fel fogta a közép sorsát, rokonszenvet velő és méltányolta az ő munkáját. Mátyás király igaz hazafi, és rettenthetetlen hős volt s lángszó és nagyhatalmát nem arra használta hogy más országot indokolatlanul megtámadjon vagy megsemmisítsen hanem hogy a saját országának fejlődését, egységét s "léletét előmozdítsa. Éppen ezért éljen örökön-örökök — Corvinus Mátyásnak az emléke! Élénken emlékszem még most is azokra a kellemes órákra, melyeket Bánfi-Hunyadon töltöttem azon a kedves és gyönyörű szép nép között. Legyen szíves átadni legforróbb és szívélyes üdvözlömet nekik mind közönségesen. Nagy örömet okozott nekem, hogy a „nagy Mátyás király” emlékkönyvébe küldött rajzom megnyerte tetszésüket. Remélem, hogy ön, kedves barátom, és kedves családja mind jól vannak. Üdvözölve Kolozsvár város lelkes és hazafias polgárait őszinte tisztelettel és baráti szeretettel vagyok

tisztelő hive

Walter Crane.

— **Boér Gergely, a helybeli állami tanítóképző-intézet kitűnő zenetanára** a tegnapi napon töltötte be tanári működésének 30-ik évét. Hogy e 30 év alatt mit tett a zeneoktatás terén s tanítóképző-intézet növendékeivel: arról azok a fényes eredmények tanuskodnak, melyeket ma már nemcsak az erdélyi rész, de egész Magyarország ismer azon tanítók által, kik a kolozsvári tanítóképzőben a Boér Gergely tanár tanítványai voltak.

Legkivált tanuskodott erről azon monstre hangverseny, melyet a kitűnő zenetanár tanítványaival 1890-ben a nemzeti színházban a képezde 25 éves jubileuma alkalmával tartott.

Örökké emlékeztetés lesz e nap Kolozsvár közönsége előtt.

Boér Gergely zenetanárnak érdemeit maga ő felsége is elismerte akkor, midőn a zene oktatás terén elért fényes eredményekért a mestert aranyéremmel kereszttel tüntette ki. Boér Gergely tanár nem jublált; azt szerénysége tiltja. De nekünk jól esik azért megemlékeznünk e kitűnő férfiúrról ezen alkalomból.

Kíváncsunk neki még hosszas életet, hogy viruljon egészséggel, melyvel ennyi idő után valóban dicsekedhetik, tartson meg soká.

Kívánjuk, hogy még sok éveken keresztül lássuk ott azon a helyen, hol 30 évet oly szép sikerekkel töltött el: működni tovább! Ezt ő annál is inkább megteheti mert egészsége, munkakedve, lelkesedése éppen úgy meg van most, mint ezelőtt 30 évvel. Szívünkben kívánjuk, hogy Isten Boér Gergely zenetanárt még soká éltesse.

A tegnapi nap azért mégsem mulhatott el anélkül, hogy megne emlékezzünk róla. A fikepezde ifjusága megtudta valahogy a dolgot.

Tegnap délután a szeretet tanárt az internátus nagytermében a Hymnus elnevelése után egy szívből fakadt szép beszéddel üdvözölte Nagy Samu IV. éves. Boér tanár a meglepetéstől elfogultán válaszolt. Hosszas pályáján a szeretet vezérelte, s azzal találkoztott mindig tanítványai között. Halásan megköszönte, hogy szívök érzelmeit így szépen nyilvánították. Örökö igazgató egy lelkes beszédben mondott köszönetet az ifjaknak ezért a gyöngéd figyelemért, a melyet senki sem sugalt nekik, s a melynek az igazgató éppen azért örvend, mivel ebből látja, hogy nemesen gondolkoznak.

— **Barabás Béla a történelmi kiállításán.** Barabás Béla orsz. képviselő ma délelőtti végig nézte a Széchenyi téren a történelmi kiállítást. A következő sorokat írta be az emlékkönyvbe:

A ki hazája szenvedéséből erőt akar meríteni, hazája boldogságáért küzdeni, az jöjjön el ide. Törölje meg könnyező szemét s aztán előre, a küzdelemre!

Kolozsvár, 1902. okt. 13.

Barabás Béla, aradi ügyvéd, Nagyvárad város országgyűlési képviselője.

— **Esküvő.** Mórész István Kolozsvár városi kir. albiró folyó év október hó 18-án vezető oltárhoz Désen özv. Szász Lajosné Binder Gizellát.

— **Benedek Elek** a kiváló író s Kolozsvárt volt a nagy ünnepen. Szerényen megvonult a fiuképezdeben, de a lelkes ifjuság tegnap délután 4 óra körül, ezernél többen jelentek ablaka alatt s harsogó éjlenkkel üdvözölték figyelmét. Végül megértette, a rendkívül meglepett Benedek, hogy őt keresik, megjelent az ablakban, egy tanárjelölt ifjú szép szónokias beszédben üdvözölte az ő régi ismerősét. Először apót, és nagyapót a testamentum iróját. Benedek halásan megköszönte a nem várt figyelmet. Erre is ő tolla már hónapok óta szárazo, hogy az ifjuság lelkesedése

szívében a tüzet. Igéri, hogy visszatér szerelméhez. Bemutatta jeles tanítványát Gál Mózest, az ifjuság iróját, ki tüzes beszédben büszkén dította az ifjakat munkára, hazaszeretetre. Az ifjak a szózat éneklésével vonultak el példás rendben.

— **Szobor szentelés.** Holnap f. hó 14-én fogja az óvári Szentferenczrendiek templomának szépen kijavított főoltárát és utóbbi időben beszerzett új szobrai László Polykarp rendfőnök megáldani. Az ünnepély reggel 8 órakor veszi kezdetét, szent a mise alatt a szent Antal énekára Güttler J. Esz-dur miséjét fogja előadni.

— **Tűzijáték.** Szombaton este sokat gyönyörködött a közönség abban a tűzijátékban, a melyet Szabó Ferencz és Szabó Lajos rendeztek. Szabó Lajos a tiszti pavillon előtt a nyári színházzal, Szabó Ferencz pedig a vashíddal szemben rendezték a szép látványosságot.

— **A történelmi kiállítás.** Az országos történelmi ereklyemúzeum kiállítását, mely a Széchenyi téren a tornavivő épület helyiségeiben van, tegnap az ország minden részéből nagyszámú előkelő közönség kereste fel. Ma d. e., a hírlapírók, szerkesztők tettek részletes jegyzeteket a kiállítás tárgyairól. A kiállítás még nyitva van s reggeltől késő estig megsemlélhető.

— **Az ereklye múzeum ünnepi gyűlése.** Az Országos Történelmi Ereklye Múzeum Egyesület szombaton d. u. 4 órakor tartotta ünnepi közgyűlését. — A gyűlésen Deáky Albert elnököl. A gyűlésnek tárgya volt a múzeumi kiállítás történelmi részének megnyitása, valamint a vidéki fiókkörök folytatódólagos megalakítása.

Deáky Albert elnök üdvözölte a gyűlés tagjait. Mint az igazságos királynak szentelt ünnepen, örül, hogy a múzeum is hangot adhat törekvéseinek, mint olyan testület, a mely a független Magyarország emlékeit ápolja. Hiszen Magyarország függetlensége és nagysága a Mátyás királynak nagy szel-leme által a legtükröletesebb alakban érvényesült.

Örvendetes jelenségnek tartja, hogy tagjaink az ország minden részében igyekeznek ügyünkkel foglalkozni, Kossuthányi mult gyűlésen elfogadott indítványa megvalósítását teszi ez lehetővé. Életképes vidéki körünk lángbuzgalma fogja azt az erőt összehozni, a mely szükséges arra, hogy alkotásunk állandó jellegű legyen. Mi a magunk részéről mindent megteszünk, a mi a fejlesztésre szükséges. Már a mult gyűlés elhatározta, hogy a város mostoha protektorsága miatt ha szükséges, népgyűlésekkel a polgárság szívéhez fogunk szólni. Azonkívül ügyünköt a nemzet fiainak kezébe tesszük le.

Az éljenzéssel fogadott lelkesítő megnyitó után felolvasták az üdvözölő táviratokat és leveleket.

Azután a vidéki körökről való bejelentéseket fogadták el, Nagy Pál, Éjszaki Károly, Kovács János, Könczey Imre, Virág-háti Béla és mások helyeslő hozzászólása után.

Jelentést tettek a kiállításról, a melyre vonatkozólag Kolozsvár város tanácsától újabb elutasító határozat érkezett. Erre vonatkozólag az igazgatóság m. ülése már hozottat.

A kiállítás a városi tanács mostoha pártfogása mellett is létesült. Köszönhető ez az önkéntesen vállalkozott lelkes munkásoknak, a kik a kiállítást minden szabad idejük felhasználásával és az éjjeli idő feláldozásával is rendezték. Örömmel jelentjük, hogy azok száma, a kik nem a fohérszalnál lelkesedni, hanem kitartó munkát végezni a hazafias ügy szolgálatában készek, szaporodik. Ezek névsora: Virág-háti Béla, Kanda József, Debreczeni Béla jegyző, Gönczy Péter, Faragó Jenő és mások. Számuk ma holnap az igét hirdető apostolok számát meghaladja. Tamás-kovits Ferenczcel az élén, az öreg honvédek is lelkesen dolgoztak.

Kovács János örömmel látja, hogy itt az elnökség figyelmét mi sem kerüli kiannál a munkánál, hogy jól építse meg a nagy idők templomát. Az ifjuság midőn ide jön, lelkesedni tanul. A multban épül fel a jelen és így fogja szolgálni a jövődet.

Ö e szívós, előre látó, az akadályokat leküzdeni tudó munkálkodásban a Mátyás király szellemét látja megnyilatkozni. Jegyzőkönyvi elismerést kér mind az elnökségnek, mind a rendezőségnek.

Elnök örömmel látja a lelkesedésből a múzeum jövődjét. Azzal a tudattal zárja be a gyűlést, hogy nagyon sokan vannak, a kiket a körülmények kény-zerítettek távol maradni. A tagok ezután lámpafény mellett, a kiállítást tekintették meg.

— **Rendőri hírek.** Kivándorlás. A rendőrségi sajtókönyv írja: A romániai államrendőrbiztos sürgőznzi a helybeli rendőrségnek, hogy onnan az 505 számú személyvonattal 16 férfi, 22 nő és 19 gyerek kivándorló zsidó utazik Magyarországra. A kellő intézkedés megtörtént. — **Zsebtolvajok.** Jó napjuk volt tegnap a zsebtolvajoknak. A hullámzó tömeg között meglehetősen kényveléssel végezhettek munkájukat. Eddig a következők jelentették be a rendőrségnek a károsodásukat: Fekete Pálné ezüst óra. Öse-rey József dupla fedelű aranyóra, gömbölyű fonott arany láncszál, rajta egy 12 koronás aranytallér. Rozenberger Jakab egyfedelű kulcos ezüstóra. Gana József budapesti hírlapíró egyfedelű aranyóra aranyláncszál. Rotter Ignácné kis anker női óra aranyláncszál. A rendőrség megindította a nyomozatot. — **Üngylősság.** Kocsis Gizella aradi születésű nő, ki egy év óta él J. G. iparossal vadházasságban tegnap éjjel egy-negyed 2 órakor a Szamosba ugrott üngylőssági szándékból. Terve nem sikerült. Kimentekül. Tettéknek okául azt vallja, hogy férje gorombán bánt vele sőt megöléssel is fenyegette.

— **Az Erzsébet scta utra** tegnap délután csak úgy özönlött a közönség. Ezer darab 4 filléres jegyet adtak ki d. u. 3 órától estig. Főispánok, polgármesterek, főurak százával jegyzték be neveiket az ott kitett emlékkönyvbe. A vendégek mindannyian elismeréssel nyilatkoztak a szépítő egyet e szerencsés alkotásról.

— **Darányi miniszter Székely földén.** S.-Sz.-Györgyőr jelentik: Megbízható forrásból arról az örvendetes hírről értesítettek bennünket, hogy Darányi Ignác m. kir. földmívelésügyi miniszter székelyföldi utazásában Sepiszentgyörgy városát is fel fogja keresni. A lelkes miniszter, ki Magyarország agrikulturnai

fejlesztésére már eddig is számtalan sokat tett, s kinek üdvös intézkedései nyomán, a mezőgazdaságilag eddig elhanyagolt vidékek, mintegy varázsszerűen felvirágoztak; Marosvásárhelyen, Székelyudvarhelyen, Csíkszeredán át érkezik városunk falai közé. A tervezet szerint, sem hivatalos tisztelgések, sem banket nem lesz. A mi azonban nem zárja ki azt, hogy a miniszter mindazokat, a kiknek részvételében vágó kérésük, óhajtatuk, vagy panaszuk van, meg ne hallgatna. Már eleve kijelentette a miniszter, hogy mert éppen a székelyföldi mezőgazdasági bajok orvoslását czélzó utról van szó; mindazokat, a ki a közügy érdekében hozzá fordulnak, szívesen fogadják.

— **Felhívjuk** a tisztelt közönség figyelmét *Kalmár Pál felfrisszó* újonnan berendezett szabó üzletére Kolozsvárt, Jókay-utca 2. sz. Now-York Szállodával szembe, föntnevezett czég főnöke több éven át külföldön és Budapesten, a legelőkelőbb üzletekben mint szabász volt alkalmazva, a szabátszatot egyedül maga végzi, valamint műhelyében is minden darab ruha felügyele alatt készül el. zletében a legújabb hazai angol, francia és skót kelmék a legválogatottabb mintákba bármikor megtekinthetők.

— **Arcképek** rajzolását fénykép után, tanítja Faragó Jenő rajzoló, okl. rajztanár. Jelentkezhetni: arpad utca (volt Küllirály u.) 6 szám alatt. Tandij havi 5 frt.

Közzgazdaság.

Gabona-árak:

Kolozsár, október 9.

A mai hetivásáron a gabonaárak a következők voltak:

		kor. fil.	kor. fil.
Buza	mmként	12 40	13 60
Rozs	"	10 50	10 80
Törökbuza	"	12 60	12 80
Takarmány árpa	"	10 40	10 80
Árpa jobb	"	11 20	11 40
Zab	"	9 40	9 60

értve mind m. mázsánként, vaggon áru és a helyi vasut állomásnál átvéve.

LEGUJABB.

Az, Elleneké" táviratai, telefonszámait és sürgőnylevelei.

Ruttkayné Kossuth Lujza meghalt.

Budapest, okt. 13.

Ruttkayné Kossuth Lujza ma délbén Budapesten Múzeum körüti lakásán meghalt. Ruttkayné Bártzy oldalán az emigrációban élénken részt vett a közügyekben. Kossuthnak hű ápolója volt Turinban. Kossuth halála után Budapestre költözött s itt élt vissza onulva s az emlékeknek élve.

A halál esetről mindkét távollevő Kossuth fiut táviratival értesítették. Kossuth Ferencz Erdőbényéről azonnal elindult nagynénje ravatalához. Lajos Tódort is várják a temetésre Olaszországból.

Ruttkainé temetése még nincs megállapítva.

Nemes gondolkodású magas szellemű jó asszony volt. Mintaképe a tűnő félben levő nagyasszonyoknak.

Nyugodjék békével.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos.

MAGYARY MIHÁLY

Nyilttér. *)

Nyilatkozat.

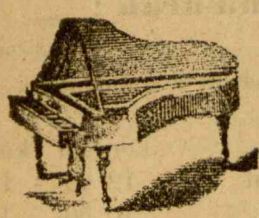
I.

ÁKONTZ SÁNDOR Erdélyrészt legregibb Kézimunka, Kötöt és Rövidaru Raktára Kolozsavart, Mátyás király-tér. Saját ház.

Ajánlja
kézimunka ujdonságait
ugysintén az összes hozzávaló szövet és fonalaikat.
Béllés, Pelüsché, Zsinor, galandok és szabó kellékekből.
Határozott árak, pontos kiszolgálás.
Videki megrendeléseket azonnal és pontosan teljesít.
896. 19—50.

Ocska hangszereket veszek.

ZONGORA
pianninó-harmonium cimbalom
a legolcsóbb árban kapható.

Az újak vásárlásánál az ocska hangszereket becsorolom. A fent írt hangszerek igen jutányos díj mellett kaphatók.
Ocska hosszú zongorák levágását igen olcsón eszközölöm és mindennemű javítást úgy helyben mint vidéken elvállalok.
Bérbe zongorák olcsó árban kaphatók.
Hangolást helyben és vidéken gyorsan és olcsón teljesítek.
Kiváló tisztelettel 907. 14—x
HAAS EDE, fűtér 13.
igen jutányos árak mellett

Országos ünnepélyünkre
Kassowitz Fülöp
férfi ruha áruházában
Mátyás király tér 30 Bánffy palota mellett
Fekete szalon ruhákból
külön osztály van berendezve.

Jutányos szabott árak mellett kaphatók
Frack öltönyök, Ferencz József öltönyök
Smoking öltönyök. 8—x.

Világ-Panoráma
elsőrangú műintézet
Kolozsavart, Szentegyház-utca 3 szám.
1902 október 12-től 18-ig.

Dél-Tirol.

Uj sorozat minden vasárnap.
Mindennap nyitva (vasár- és ünnepnapokon is)
reggel 10-től 12-ig délután 2—10.
815. 30—x. **Az igazgatóság.**

Üzlet eladó
vagy **társkerestetik.**

Gyulafehérvárt a főtéren 30 év óta fennálló és nagy vevőkörnek örvendő első rangu

női és férfi divatkereskedés
családi ügyekért eladó vagy egy fiatal üzlettárs keresetlik.
Levelek e lap kiadóhivatalához intézendők.
1070. 3—8.

Zongorák,

pianinók, harmoniumok, cimbalmok gyári áron részlet fizetésre is kaphatók, hangszerek bérbe kiadatnak.
Hangolást és javítást elfogad és pontosan teljesít
TRISKA J.

Erdély legnagyobb zongora raktára Kolozsavart, Sétátér-u. (saját ház.)

A ki téli tűzifa szükségletét idejekorán fedezni kívánja, ne mulassza el

Stotter Jakab tűzifa raktárát

Ferencz József-ut 41 szám alatt,
megtekintni, a hol

4 □ méter I. osztályú bükkfa házhoz szállítva 22 K.
4 □ válogatott hánthott fa 24 K.
4 □ méter I. oszt. bükkfa felaprítva 26 K.
4 □ méter I. oszt. bükkfa házhoz szállítva 27 K.
4 □ méter válogatott vastag hánthott fa felaprítva és házhoz szállítva 27 K.
100 kg kurtára aprított I. oszt. bükkfa 500 kg-tól felfebb 1 K. 50 f.

megrendelhető.
Nagyobb megrendelésnél, megállapodás szerint, kedvező fizetési feltételek.
Telefon szám 267. 8—30

DÁVID ÖDÖN

gőzmosó gyára KOLOZSVÁRT.
Ferencz József-ut 86. 88. szám.

Telefonszám 495. Telefonszám 495.

Fűtőüzlet: Ünió-utca és Rózsá-utca sarkán.
Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség b. figyelmét az évek óta fennálló vegyészeti kelmefestő, ruhatisztító, ágytoll fertőtlenítő és felhívni.

gőzmosódmra

Elvállalok mindenféle férfi, női, és házi fehérnemű gőzzel való mosását és vasalását a legolcsóbb árak mellett. Szál-
lodák éttermek, intézetek nagyobb mennyiségű mosásánál megfelelő árkedvezményben részesülnek.

A vizgőzzel való mosás a fehérneműt nem rongja, mert minden ártalmas anyagotl mentesen a legszelbebb és kíméletesebben mosódik és egyáltalán fertőtleníttetik.
A helyi n. é. közönség kérvényére a mosni való ruhákért e célra berendezett kocsimon elküldök és azt elkészülte után haza is szállítom.

Videkéről beküldött munkák a leggyorsabban teljesítetnek.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve.
A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradok Kiváló tisztelettel 1041. 1—50.

DÁVID ÖDÖN.

Gazdasági Iroda
KOLOZSVÁRT.
(FERENCZY DEZSŐ) Jókai-utca 4 sz.

Elvállal mindennemű megbízásokat, eszköz-
zöl és közbenjár:

Birtok vétel vagy eladásoknál
birtok bérleteknél.

Biztosítások szakszerű felvétele és károk képviselőténél.

Gazdasági termények cikkek és szükségletek **eladása** vagy jutányos beszerzésénél.
Urakalmak és nagyobb bérgazdaságok elszámolásának szakszerű felülvizsgálatánál.

Szeszgyárak, malmok és villanyvilágítási berendezéseknél különösen előnyös forrásokkal szolgál.
785. 25—50.

H i r d e t é s e k

a legolcsóbb árban
felvétetnek a kiadó-hivatalban!

KOLOZSVÁRI
Takarékpénztár és Hitelbank
RESZVÉNYTARSASÁG.

Alaptőkéje 1.200.000 korona teljesen befizetve.

Irodák:
Kolozsavart, Mátyás király-tér 7. sz.
saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskére vagy folyószámlára és azokat **felmondás** nélkül fizeti vissza.

Váltókat, utalványokat, checkeket és kisorsolt értékeket olcsón számítól le.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt kolozsavari házakra és földbirtokra.

Előleget ad értékpapirokra.

Értékpapirokat, érmekeket vesz és elad saját és idegen számlára.

Zálogháza (bejárat a király-utca felől) délelőtt 8—12-ig, délután pedig 3—5-ig áll a közönség rendelkezésére és előleget ad ékszerekre és ingóságokra.

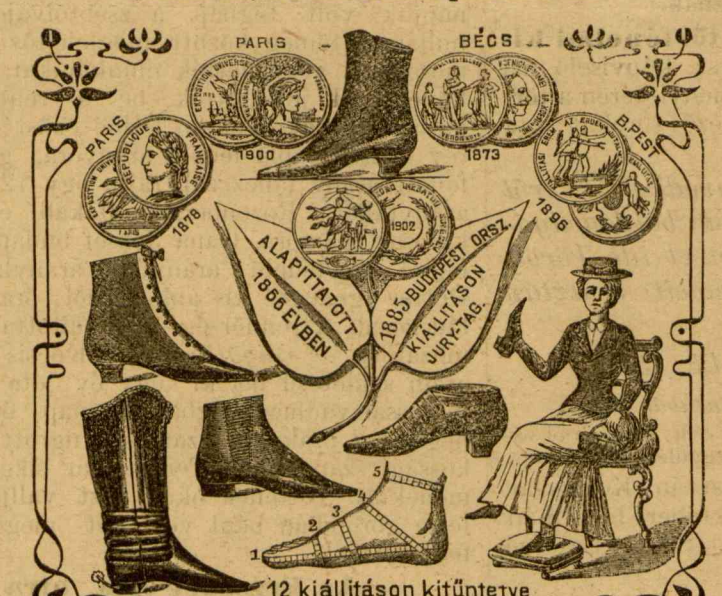
Aruraktárai (apályaudvar mellett) olcsón kezeli a betárolt árukat és azokra előleget adnak 74. 71—*

Ugyanott

The Gresham Élethbiztosító Társaság
Vezérügynöksége.
Kolozsavart, Mátyás király-tér 7. sz.

MATUTSEK JOZSEF

férfi, női és gyermek-csipész üzlete
Kolozsavart, Főtéri Státus-palota 3 sz.

Ajánlja dúsan ellátott általán legjobbnak elismert

Czipő-raktárát a helyi és vidéki t. közönségnek.
Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli-minta után a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesítetnek.

910. 75—x.

Üzlet áthelyezés!

Telefon szám 55.

Telefon szám 55.

A „Trylbi-pezső” kizárólagos főraktára.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy több év óta fennálló fűszer-, bor-, csemege és ásványvíz kereskedésemet visszahelyeztem a báró Bánffy-palota volt Reményik Viktor-féle üzlethelyiségbe. Ezen alkalomból bátor vagyok ajánlani a legjobb gyártmányokból: hön és francia pezsőt, cognacot, rumokat, théat, Cabos-féle thea-süteményeket, Dessert csukorkákat. Finom és valódi csemege-, pecsenye- és asztali borokat. Mindenféle söröket. Valódi prágai sonka nyersen vagy főve és Szepességi friss virsli naponta kapható lesz.

Egy jó karban levő fűszer üzlet berendezés eladó.

Kiváló tisztelettel

3—x.

Jeney Lajos.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy 18 évóta fenn-
álló és jó hírnévnek örvendő

szobafestő- és mázoló üzletemet

Kolozsavart, Ovár, Klastrom-utca 2. szám (saját ház.)

ujonnan berendeztem s **külföldi mintákkal és homlokzat gépekkel** ellátam, mely abba a kellemes helyzetbe juttattott, hogy bármely

diszesebb munkák kivételére is vállalkozhatom.

Több évi tapasztalatom, szakképzettségem alapján megrendelőimet pontos gyors és tiszta munkával biztosíthatom. Elvállalok **utcai homlokzatok lefestését a legdiszesebb kivitelben** a legjutányosabb árak mellett.

A helybeli és vidéki n. é. közönség további pártfogásáért esedezve maradok Tisztelettel

Benjámín Salamon

szobafestő és mázoló

Kolozsavart, Ovár, Klastrom-utca 2 sz. saját ház.

Nagyságos asszonyom!

Van szerencsém értesíteni, hogy az őszi és téli idényre összes ujdonságaim megérkeztek. Raktárom kizárólagosan az összes cikkekkel exclusivitást tartva szem előtt, úgy gyapjú ruha kelmékben, selymek, mosóbáronyok és Velerek, elsőrendű vászon és asztalmenüek, Paplanok, ágyterítő, ágyneműk és kész menyasszonyi kelengyék választéka oly meglepő, hogy a legmagasabb igényeknek is meg tudok felelni.

Helyén valónak tartom az előnyös vételek közül nehányat felsorolni.

Nagyraecstől látogatását és további kitüntető bizalmát kérem 914. 14—x.

Kiváló tisztelettel.

Herskovits J. Mór,

Ünió-utca 6 szám.

140 cm. sz. Divat aug. „Costum ruhakelme söt. szürke fehér csomos mtr.	frt. 2.90
120 cm. széles legfinomabb „Dámentsich“ fekete, crém és összes divatszínű mtr.	frt. 1.65
120 cm. széles Csínvát szövésű „homespun“ és durva szövésű angol kelmék, főleg s. szürke szín, a legdivatosabb mtr.	frt. 1.50
140 cm. széles Tiroli Loden	frt. 1.10—1.45
120 cm. széles leányruhákra alkalmas különösen iskolai ruhákra kis és nagy kockás „merino gyapju kelmé	kr. 85—95
80 cm. szél. Tennis flanel 30 színben 1 mtr.	kr. 17½
1 rendű minőségű Glória selyem czégemnél	kr. 52
Legtartásab és legújabb Luisien selyem	frt. 1.15
„Taffota“ selyem minden színben	kr. 95
Glacé selyem	frt. 1.50
Legújabb gyönyörű ajour selyem színházi blousokra	frt. 1.25
Taffota csikos selyem divatszínű Blousokra	kr. 95—110
Mosó bárony legújabb minták és színek	kr. 85
Egy vég Lánczfonal vászon 23 méter	frt. 5.50
6 drb. Flanel töröl	1 kor.

FELHÍVÁS

a magyar közönséghez!!

Városunk rég sirban porladó nagy szülötte: igazságos Mátyás király emlékének leleplezésére készülnek. Általános és nagy pompával üljük meg e napot, melyen feljúl régi dioségünk múltjának emlékei. Az egész magyar haza egygye olvad e napon, az emlékezésnek ama napján, midőn Mátyás az igazságos iránt röjűk le kegyeletünk adóját.
Hogy a nagy király emlékeztető kúlsőleg is kifejezést találjon, a városi tanács és a szoborbizottság hozzájárulásával a leleplezés alkalmából egy páratlanul szép emlékképet adunk ki. Az emlékkép méltó városunk dísz szülöttének emlékéhez. Annak ott kell lenni minden magyar ember ház falán: a palotában mint a kúnyhóban egyaránt!
Fadrusz alkotása, Mátyás király szobra Horti Pál jeles festőművész által festett képről sokszorosított és díszes keretben készült.

rettel látott el. Nem áldozhatunk tehát méltóbban Mátyás király emlékének, mintha megszerezzük e gyönyörű kivitelben előállított képet és ezáltal növeljük a szobor alapját, mert a nyers bevételből 10 százalékot juttat a vállalat a szobor-alaphoz.

Ára díszes matt antik kerettel 90 cm. széles 70 cm. magas 24 korona.

Hogy ezen képet magának mindenki megszerezhesse, azt nemcsak képgyűjtő, de részletfizetés ellenében is árusítjuk.

Képgyűjtőként mellött 15% engedményt adunk. Kisebb képek ¼-a cm. nagyságban kaphatók: díszes kivitelben 60 fillérért, egyszerűbb kivitelben 40 fillérért valamint a Mátyás-szoborra vonatkozólag mindennemű művészeti kivitelű levelező lapok alantírt cizmél beszerzésétől, de mindezek — az ünnepély alkalmával — bármely kolozsavari üzletben kaphatók.

Hazafias tisztelettel

Mátyás király-szobrának képállalata.

Kolozsavart, Ferencz József-ut (Benigni palota.)

WICHTERLE F. gazdasági gépgyár bizományi raktára.

TELEFON 351.

TELEFON 351.

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy

VASKEREDÉSÜNKET

az ujonnan épített ciszmadia társulat házába, Deák Ferencz-utca 25 szám alá helyeztük át.

Raktárunkat megnagyobbítottuk és a mai kor igényeinek megfelelően rendeztük be. Nagy raktárt tartunk mindenféle rudvasak és vaslemezekben, épület és bufor vasalás, elszigetelő és kátrányos fedőlemezek. Öntött vaskályhák és takaréki tüzhelyek, konyha felszerelési cikkek és vasbutorok. Tavota gépenőcs, gépolaj, firniss, por és olajfestékek, lackok, kocsikenőcs és pormentesítő olajból stb.

Pontos kiszolgálás és jutányos árak.

Kiváló tisztelettel

BABOS és TÁRSAI.

Az őszi és téli idényre beérkeztek a legjobb és legmegbízhatóbb áruim.
Van szerencsém értesíteni a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani legújabb **párizsi modelleimet, selyem, tennis és gyapjú blousokban selyem, szörme és gyapjú szoknyákban.**

Kizárólagos nagy raktár

Smyrna, Argaman, Axminster és Velvet szőnyegekben.

Ágyterítő, csipke függönyök és paplanok.

Gyári raktár:
Első minőségű vásznakból.
Asztal és ágyneműekből.

Menyasszonyi kelengyék

a legolcsóbbtól a legmagasabb árú készen raktáron vannak. Megrendelés szerint bármilyen kényes izlésnek megfelelő pontosan elkészítik.

Magamat továbbra is a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlom kiváló tisztelettel

ZSIRAI MÓR

féhőnemű és kelen-
gye áruháza.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

zék” könyvnyomdájában Kolozsavart.